

Moderne talen 3de graad

De studierichting Moderne talen 3de graad

1. De studierichting in de matrix

Graad	3de graad
Finaliteit	D-finaliteit
Domein	Domeinoverschrijdend
Samenstelling	MD + SMD

2. Korte beschrijving van de studierichting

Moderne talen is een sterk theoretische studierichting in de doorstroomfinaliteit. Ze combineert een brede algemene vorming met een uitgebreid pakket moderne talen. De leerlingen verdiepen hun communicatievaardigheden in het Duits, Engels, Frans en Nederlands. Ze leren een vierde moderne vreemde taal. De studierichting daagt hen ook uit op het vlak van verdieping in taaltechnologie en taal- en letterkunde.

3. Leerlingenprofiel

Leerlingen Moderne talen tonen voor het geheel van de vorming inzicht in complexe leerinhouden, leggen vlot verbanden tussen leerinhouden en kunnen logisch redeneren. Ze verwerven complexere leerinhouden in een beperkt tijdsbestek. Ze zijn verbaal-linguïstisch sterk en hebben een sterk taalgevoel. Ze analyseren taal op een abstracte manier en gaan op een gestructureerde manier om met talen. Ze drukken zich graag vlot en gepast uit in verschillende moderne talen en zijn nieuwsgierig naar andere culturen en het gebruik en belang van taaltechnologie. Ze weten hoe taal als systeem werkt en wat de impact is van taal en communicatie op cultuur en samenleving. Ze zijn geboeid door literatuur en een analytische benadering van literaire teksten. Ze hanteren talige en literaire concepten op een abstracte manier.

4. Specifiek voor de studierichting

- Uitgebreid pakket moderne talen: Engels, Frans, Nederlands: taalsystematiek, taalverwerving en taalontwikkeling, relatie taaluitingen en gebruikers, taalvariatie, tekstopbouw, communicatieve vaardigheden, literatuur
- Duits
- Vierde moderne vreemde taal
- Introductie tot taaltechnologie

4.1 Nederlands

Deze tabel geeft de verschillen aan tussen het leerplan B+ voor de domeinoverschrijdende studierichtingen zonder pool Moderne talen en het leerplan B+S voor deze studierichting.

	B+	B+S
Communicatie en informatie	Een geschreven tekst schriftelijk samenvatten	Mondelinge en schriftelijke teksten samenvatten
Literatuur	Literatuuranalyse, meer literaire concepten en teksten met een grotere gelaagdheid	Literatuuranalyse, extra literaire concepten en teksten met een grotere gelaagdheid
		Evolutie van literatuur en de plaats die ze inneemt in de maatschappij
Identiteit in diversiteit		+ Aspecten van talige diversiteit
		+ Taalverwerving en taalontwikkeling
Taalsysteem		+ Taal- en redekundige analyse van zinnen
		+ Relatie tussen taalgevoel, taalnorm en taalwerkelijkheid
		+ Registergevoeligheid van fonologische, morfologische, syntactische, semantische en lexicale aspecten
		+ Gelijkenissen en verschillen tussen talen

4.2 Engels en Frans

Deze tabel geeft de verschillen aan tussen het leerplan B+ voor de domeinoverschrijdende studierichtingen zonder pool Moderne talen en het leerplan B+S voor deze studierichting.

	B+S Economie-Moderne talen Latijn-Moderne talen Moderne talen-Wetenschappen	B+S' Taal en communicatie- wetenschappen	B+S'' Moderne talen
Communicatie: receptie, productie en interactie	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1+)	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1+)	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1+)
		Analyse van tekststructuur en -opbouw, herformuleren van teksten en notities nemen	Analyse van tekststructuur en -opbouw, herformuleren van teksten en notities nemen
Identiteit in diversiteit		+ Elementen van taalvariatie en interculturele verschillen in communicatie	+ Elementen van taalvariatie en interculturele verschillen in communicatie
Literatuur	+ Literatuuranalyse		+ Literatuuranalyse
Taalsysteem	Kenniselementen (ERK richtsnoer B1+)	Kenniselementen (ERK richtsnoer B1+)	Kenniselementen (ERK richtsnoer B1+)
		Invloed van context op betekenis	Invloed van context op betekenis

Taal-technologie			Taaltechnologische middelen
------------------	--	--	-----------------------------

4.3 Geschiedenis

Deze tabel geeft de verschillen aan tussen het basisleerplan voor de domeingebonden studierichtingen en het leerplan B+ voor deze studierichting.

	Basisleerplan	B+
Historische vraagstelling	Identificeren van een historische vraag.	Formuleren van een onderzoekbare historische vraag.
Bronnenonderzoek	Criteria: betrouwbaarheid en bruikbaarheid.	Criteria: betrouwbaarheid (met aandacht voor de standplaatsgebondenheid van de maker, het perspectief van de maker, het doelpubliek, de functie en het beoogde effect), bruikbaarheid, representativiteit, presentatie.
	-	Verklaring voor verschillen tussen twee historische bronnen over hetzelfde onderwerp.
Relatie verleden-heden-toekomst	-	Formuleren van een antwoord op actuele maatschappelijke fenomenen op basis van historische argumenten.

5. De modellessentabel

Algemene vorming	III,1	III,2	Specifieke vorming	III,1	III,2
Godsdienst	2	2	Duits	2	2
Aardrijkskunde	1	1	Engels B+S	3	3
Geschiedenis (B+)	2	2	Literaire analyse en taalkunde		
Lichamelijke opvoeding	2	2	Frans B+S	5	4
Natuurwetenschappen	2	1	Literaire analyse en taalkunde		
Wiskunde	2	3	Nederlands B+S	4	4
			Taaltechnologie en taalredactie	1	1
			Vierde vreemde taal: Spaans, Italiaans ...	2	2
Onderliggend aan algemene en specifieke vorming				III,1	III,2
Realisatie leerplandoelen GFL en LP Financieel-economische vorming				1*	1*

* De leerplandoelen van het GFL en van het leerplan Financieel-economische vorming kunnen worden gerealiseerd via schooleigen projecten, door een of meer leerplandoelen te integreren in vakken van de algemene of de specifieke vorming of door een aantal leerplandoelen samen onder de vorm van een vak aan te bieden (zoals Artistieke vorming/Esthetica, Mens & samenleving), of door een combinatie van voorgaande mogelijkheden.

Het is geenszins de bedoeling om het GFL als één afzonderlijk vak te realiseren. Dergelijke benadering zou voorbijgaan aan het gemeenschappelijk en funderend karakter van het leerplan. De tijd die voor het GFL en het LP FEV in de modellessentabel wordt voorzien, heeft tot doel duidelijk te maken dat ook voor de realisatie van die leerplannen onderwijstijd nodig is. Afhankelijk van de keuzes die een school maakt, zal het voorziene lesuur in de schooleigen lessentabel een eigen invulling krijgen.

Suggesties complementair gedeelte °	3	4
Esthetica		
Filosofie		
Mens & samenleving		
Schooleigen keuzes:		
- Een vak van de algemene vorming van de studierichting		
- Een vak van de specifieke vorming van de studierichting		
- Schooleigen curriculum		
...		

° Indien de school ervoor kiest om verplichte leerplandoelen aan te bieden in een of meer lesuren van het complementair gedeelte, dan maken die lesuren samen met de relevante lesuren van de algemene of de specifieke vorming voorwerp uit van het onderzoek van de onderwijsleerpraktijk m.b.t. die leerplandoelen door de onderwijsinspectie.

Totaal algemene en specifieke vorming	32	32
De modellessentabel geeft door middel van een richtcijfer aan hoeveel onderwijstijd doorgaans nodig is om de verplichte leerplandoelen met voldoende diepgang te kunnen realiseren. Afhankelijk van de eigen specifieke context kan de school zelf keuzes maken en meer of minder lesuren aan een bepaald vak spenderen.		
- Wanneer eenzelfde leerplan van de specifieke vorming in dezelfde finaliteit voor meerdere studierichtingen geldt, dan wordt het vak in eenzelfde kleur gearceerd (cf. Duits en Nederlands).		
- In de D-finaliteit geldt voor een aantal vakken bovenop de minimumdoelen basisvorming en ter versterking van de basisvorming een beperkt aantal specifieke minimumdoelen. In dat geval vind je bij de vakbenaming de toevoeging (B+).		

6. Infrastructuur

Cf. algemene vorming

Vergelijking met aanverwante studierichtingen in de 3de graad

Economie-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (DO D) vs Moderne talen

Binnen de doorstroomfinaliteit is de richting Moderne talen inhoudelijk verwant met Economie-Moderne talen, Latijn-Moderne talen en Moderne talen-Wetenschappen. De leerplannen Nederlands, Engels en Frans baseren zich op dezelfde set minimumdoelen en specifieke minimumdoelen algemene uitbreiding, waarbij voor de vreemde talen het B1+-niveau van het ERK als richtsnoer is gebruikt. In alle richtingen met Moderne talen ligt de nadruk op taal en leren de leerlingen ook een derde vreemde taal, Duits. Voor Nederlands, Frans en Engels worden de minimumdoelen algemene vorming verdiept en uitgebreid met specifieke minimumdoelen (zie vergelijkende tabel hieronder). Waar de leerlingen in de tweepolige richtingen naast het pakket Moderne talen zich ook verdiepen in Economie, Latijn of Wetenschappen, leren de leerlingen in de richting Moderne talen een vierde moderne vreemde taal en verdiepen ze zich verder in taaltechnologie en taalkunde.

Taal en communicatiewetenschappen (DG D) vs Moderne talen (DO D)

Binnen de doorstroomfinaliteit is de richting Taal en communicatiewetenschappen inhoudelijk verwant met de richting Moderne talen. De leerplannen Nederlands, Engels en Frans baseren zich op dezelfde set minimumdoelen en specifieke minimumdoelen algemene uitbreiding, waarbij voor de vreemde talen het B1+-niveau van het ERK als richtsnoer is gebruikt. Zowel in de richting Moderne talen als in de richting Taal en communicatiewetenschappen ligt de nadruk op taal, leren de leerlingen een derde vreemde taal, Duits en krijgen ze een introductie tot taaltechnologie. Voor Nederlands, Frans en Engels worden de minimumdoelen algemene vorming verdiept en uitgebreid met specifieke minimumdoelen (zie vergelijkende tabel hieronder). In de richting Moderne talen leren de leerlingen een vierde moderne vreemde taal. In tegenstelling tot de richting Taal en communicatiewetenschappen verdiepen de leerlingen in Moderne talen zich in literatuuranalyse. Ze krijgen geen communicatiewetenschappen.

Specifieke minimumdoelen 3de graad

De studierichting is inhoudelijk verwant met de volgende studierichtingen in de 3de graad D-finaliteit:

- Economie-moderne talen;
- Taal en communicatiewetenschappen;
- Moderne talen-wetenschappen.

Economie-moderne talen	Moderne talen-wetenschappen	Moderne talen	Taal en communicatiewetenschappen
Algemene doorstroomcompetenties			
Generieke doorstroomcompetenties			
Historisch bewustzijn: uitbreiding			
Moderne talen			
Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten; - taalverwerving en taalontwikkeling;	Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten; - taalverwerving en	Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - aspecten van interculturele communicatie; - taalverwerving en taalontwikkeling;	Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - aspecten van interculturele communicatie; - taalverwerving en taalontwikkeling;

		taalontwikkeling; - pragmatiek; - introductie tot taaltechnologie	- uitgebreide pragmatiek; - introductie tot taaltechnologie
Nederlands: - taalsystematiek; - literatuur; - communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten Inclusief algemene uitbreiding		Nederlands: - taalsystematiek; - literatuur; - communicatieve vaardigheden Inclusief algemene uitbreiding	Nederlands: - taalsystematiek; - communicatieve vaardigheden Inclusief algemene uitbreiding
Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden: teksten samenvatten; - taalsystematiek; - literatuur Inclusief algemene uitbreiding		Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - literatuur; - sociolinguïstiek; - pragmatiek Inclusief algemene uitbreiding	Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - interactie over literatuur en samenleving; - sociolinguïstiek; - pragmatiek Inclusief algemene uitbreiding
Duits: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - literatuurbeleving		Duits: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - Landeskunde; - literatuurbeleving	
		Vierde moderne vreemde taal - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek - aspecten van interculturele communicatie	
Wiskunde			
Uitgebreide wiskunde i.f.v. economie	Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen		
Biologie			
	Uitgebreide biologie		
Chemie			
	Uitgebreide chemie		
Fysica			
	Uitgebreide fysica		
Aardwetenschappen			
	Uitgebreide aardwetenschappen		
STEM			
	- Onderzoeksvaardigheden wetenschappen		
Economie			
- Uitgebreide algemene economie - Bedrijfswetenschappen en recht			
Sociale wetenschappen			
			Samenleving en politiek: communicatiewetenschappen

Doorstroomprofiel na de 3de graad

Economie-moderne talen	Moderne talen	Moderne talen-wetenschappen	Taal en communicatie-wetenschappen
<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p>	<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p> <p>Archeologie en Kunstwetenschappen, Geschiedenis, Godgeleerdheid, Godsdienstwetenschappen en Kerkelijk recht, Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen</p>	<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p>	<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p>
		<p><i>Natuurwetenschappen</i> Architectuur, Industriële wetenschappen en Technologie, Productontwikkeling/ Architectuur, Biotechniek, gecombineerde studiegebieden (digital design), Industriële wetenschappen en Technologie</p> <p>Wetenschappen (Biochemie en biotechnologie, Biologie, Chemie, Geografie, Geografie en geomatica, Geologie), Biomedische wetenschappen, Biotechniek, Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Farmaceutische wetenschappen, Sociale gezondheidswetenschappen / Gezondheidszorg</p>	
<p><i>Sociale wetenschappen</i> Gecombineerde studiegebieden (International Affairs, Sociaal-economische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen, Rechten, Notariaat en Criminologische wetenschappen / Onderwijs</p> <p>/ Handelswetenschappen en Bedrijfskunde</p>	<p><i>Sociale wetenschappen</i> Gecombineerde studiegebieden (Global Communication, International Affairs, Sociaal-economische Wetenschappen), Politieke en Sociale Wetenschappen, Rechten, Notariaat en Criminologische Wetenschappen/ Onderwijs</p> <p>/ Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Journalistiek, Media en Entertainment Business, Communicatiemanagement)</p>	<p><i>Sociale wetenschappen</i> Gecombineerde studiegebieden (Global communication)/ Onderwijs</p> <p>/ Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Journalistiek, Communicatiemanagement)</p>	<p><i>Sociale wetenschappen</i> Gecombineerde studiegebieden (Global communication, International Affairs, Sociaal-economische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen (communicatiewetenschappen) / Onderwijs</p> <p>/ Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Journalistiek, Media en Entertainment Business, Communicatiemanagement)</p>

Het doorstroomprofiel maakt een koppeling met de meest logische vervolgopleidingen per studierichting en ondersteunt zo de selectie van bepaalde wetenschapsdomeinen waarvoor specifieke minimumdoelen werden ontwikkeld. Het is in de eerste plaats een werkdocument voor het ontwikkelproces van de specifieke minimumdoelen. Het doorstroomprofiel heeft geen impact op de eigenlijke studiekeuze die leerlingen uiteindelijk zullen maken.

Bij het vastleggen van de doorstroomprofielen zijn in de eerste plaats hele studiegebieden geselecteerd. Wanneer binnen een bepaald studiegebied enkel een selectie van opleidingen relevant is, dan staat die selectie tussen haakjes na het studiegebied opgesomd.

De studiegebieden zijn gebundeld op basis van inhoudelijke samenhang. Een schuine streep binnen een cluster (/) verduidelijkt of het gaat om academische of professionele bacheloropleidingen: links van de schuine streep staan de academische bacheloropleidingen en rechts ervan de professionele bacheloropleidingen.